

Наука основна подлога модернизације

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Др Гојко Николиш

... Пре свега, о модернизацији армије нема данас осим веома оскудних текстова и званичних материјала из којих би се могло схватити шта се заправо под тим термином подразумева. Недостају опширније теоретске разраде овог питања. Али и оно што је написано говори сасвим експлицитно да се под модернизацијом армије данас подразумева претежно модернизација њене технике. Проблем човека, проблем руковођења, проблем науке као основне полуге модернизације, једва да се помиње и то више – мање као један додаток који није разрађен и нема своје право место у тим материјалима.

Као што ми данас, сасвим разумљиво, увозимо технику, савремену, модерну технику, као што је год пракса модернизације постављена на технику и на њен увоз, било из иностранства било из наше привреде, тако исто и на идејном пољу ми смо још увек у положају увозника. Ми „увозимо“ идеје из нашег друштва, „увозимо“ их у армију из основних докумената, одлука, резолуција наших конгреса, „увозимо“ делимично из наших научних установа, и ми те идеје унутар наше армије примењујемо, аплицирамо, израђујемо или „прорађујемо“. При томе је чињеница и то да су постојали и отпори при „увозу“ прогресивних идеја и да су се ти отпори морали нашем унутарњом борбом савлађивати. Кад говорим о „увозу“, ја то кажем сасвим глобално, при чему не желим негирати и наше унутарње иницијативе, наша унутарња самостална размишљања, па чак и извесне антиципације неких ставова које је друштво, у односу на армију, тек касније заузело. Међутим, те антиципације биле су доста тешке и скопчане са жртвама.

Овом „увозу“, модерног на свим подручјима нашега армијског живота, супротставио бих тезу, односно потребу, нужност *сталне репродукције модерног у самој нашој средини* и у свим срединама наше армије и на свим нивоима. Ако ми не створимо услове унутар армије за трајну репродукцију свега модерног, ми ћемо стално бити у заостатку, па чак, гледајући стратегијски, гледајући са становишта оног нашег крајњег циља, тј. оспособљења армије односно земље за одбрану, ми ћемо бити у једном стално подређеном положају у односу на наше потенцијалне противнике. Сматрам да то што треба да обезбеди сталну репродукцију модерног у свим видовима и на свим нивоима, требало би да буде наука...